

# Jafnréttisáætlun Hafnarfjarðarbæjar

## Aðgerðaáætlun í jafnréttismálum 2019-2023

Markmiðið með jafnréttisáætlun Hafnarfjarðarbæjar er að stuðla að jafnrétti kynjanna og að kynja og jafnréttissjónarmið verði samþætt allri starfsemi bæjarins. Aðgerðaáætlunin byggir á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/ 2008, jafnréttisstefnu Hafnarfjarðarbæjar sem samþykkt var í bæjarstjórn 1. febrúar 2017 og Evrópusáttmála um jafna stöðu kvenna og karla í sveitarfélögum og héruðum sem undirritaður var árið 2008.

## Hafnarfjarðarbær sem stjórnvald

### 12. gr. Jafnréttisnefndir sveitarfélaga

Hafnarfjarðarbær er jafnréttissinnað og lýðræðislegt bæjarfélag sem tryggir öllum einstaklingum jöfn tækifæri og möguleika til áhrifa og þar sem fjölbreyttar þarfir eru viðurkenndar.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Jafnréttismálin sett í farveg	Bæjarráð er ábyrgðaraðili jafnréttis- og mannréttindastefnu og ber að vera með jafnréttismál á dagskrá fjórum sinnum á ári	Sveitarstjórn	Árlega
	Endurskoða jafnréttisáætlunina ári eftir næstu sveitarstjórnarkosningar	Bæjarráð	Lokið í maí 2023
Öllum stofnunum, nefndum og ráðum bera að vinna samkvæmt jafnréttis- og mannréttindastefnu	Jafnréttisáætlunin kynnt fyrir stjórnendum og starfsfólki sveitarfélagsins og unnið eftir henni á viðkomandi fagsviði	Sviðsstjórar Stjórnendur	Lokið í desember 2019
	Jafnréttisáætlunin kynnt fyrir íbúum	Samskiptastjóri	Lokið í desember 2019
	Jafnréttis- og mannréttindasjónarmiðum sé fylgt eftir í hvívetna á grundvelli laga, samninga og sáttmála	Sveitarstjórn Sviðsstjórar	Alltaf
	Inntak jafnréttis- og mannréttindastefnu sé samþætt með virkum hætti inn í aðra stefnumótun á vegum bæjarins	Sveitarstjórn Sviðsstjórar	Alltaf

### 15. gr. Þáttaka í nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum hins opinbera

Við skipan í nefndir, ráð og stjórnir á vegum bæjarins skala hafa hlutföll kynja 2:3 í fimm manna nefndum og 1:2 í þriggja manna nefndum

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Jöfn hlutföll kynja í nefndum, ráðum og stjórnnum	Taka saman upplýsingar um hlutfall kynja í nefndum, ráðum og stjórnnum	Sviðsstjóri stjórnsýslu	Lokið í júní ár hvert
	Leiðrétta ef hallar á annað kynið	Sveitarstjórn	Lokið í ágúst ár hvert
	Jafnrétti kynja haft að leiðarljósi við val á fulltrúum í vinnuhópa	Sviðsstjórar	Alltaf

### 16. gr. Greining á tölfræðiupplýsingum

Við gagnaöflun og undirbúning ákvarðana sem áhrif geta haft á stöðu kynjanna skal leitast við að taka mið af þörfum og viðhorfum beggja kynja og greina afleiðingar með tilliti til jafnréttis

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Upplýsingar um stöðu kynjanna innan samfélagsins séu aðgengilegar	Við söfnun og úrvinnslu gagna skal kyngreina upplýsingar og birta þegar og þar sem það á við	Sviðsstjórar Stjórnendur	Yfirfarið í maí ár hvert

### 17. gr. Kynjasambætting

Áhersla er lögð á sambættingu kynjasjónarmiða í stefnumótun, áætlanagerð og þjónustu

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Tryggt verði að sambætting kynjasjónarmiða eigi sér stað í allri stefnumótun, áætlanagerð og þjónustu bæjarins	Námskeið í kynjasambættingu fyrir sveitarstjórn, sveitarstjóra og aðra stjórnendur í sveitarfélagsins	Sviðsstjóri stjórnsýslu	Lokið í nóv. 2020
	Jafnréttismat notað/stuðst við gátlista í stefnumótunarferlum og við áætlanagerð	Sviðsstjórar	Yfirfarið í maí ár hvert
	Í fæti allra erindisbréfa verði texti þar sem vakin er athygli á jafnréttis- og mannréttindastefnu bæjarins	Sviðsstjórar	Alltaf
	Kynja- og jafnréttissjónarmið séu samtvinnuð við fjárhagsáætlanagerð	Sviðsstjóri fjármálasviðs	Alltaf

## Hafnarfjarðarbær sem vinnuveitandi

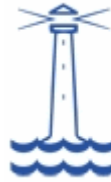
### 19. gr. Launajafnrétti

Jafnréttislög kveða á um að atvinnurekanda beri að greiða konum og körlum jöfn laun og að konur og karlar skulu njóta sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Tryggja launajafnrétti og að allar launaákvæðanir séu gegnsæjar, málefnalegar, skjalfestar og rekjanlegar	Launagreining unnin árlega af óháðum aðila	Mannauðsstjóri Sviðsstjóri stjórnsýslusviðs	Árlega
	Viðhalda jafnlaunavottun	Mannauðsstjóri	Ágúst 2019
	Leiðrétta óútskýrðan launamun kynjanna	Mannauðsstjóri	Alltaf

### 20. gr. Laus störf, starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun

Laus störf skulu standa jafnt konum sem körlum til boða. Sérstök áhersla er lögð á að jafna hlut kynjanna í stjórnunar- og áhrifastöðum. Innan ákveðinna starfsgreina hjá Hafnarfjarðarbæ eru störf kynjaskipt. Til að jafna kynjahlutfallið í starfsgreinum skal það kynið sem er í minnihluta ganga fyrir við ráðningar þegar umsækjendur eru jafn hæfir. Við ráðningar er óheimilt að mismuna fólki á grundvelli kynbundinna þátta.



Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Jafna hlutfall kynjanna í stjórnunarstöðum og í ákveðnum starfsgreinum hjá bænum þar sem störf eru kynskipt	Taka saman lykilupplýsingar um fjölda stjórnenda og starfsfólks eftir kyni innan ákveðinna starfsgreina og bregðast við kynjahalla eftir því sem við á	Mannauðsstjóri	Janúar ár hvert
Laus störf á vinnustöðum sveitarfélagsins standi opin báðum kynjum	Atvinnuauðglýsingar skulu að jafnaði vera kynhlutlausar, en sé um að ræða störf þar sem hallar á annað kynið skal vekja athygli á því markmiði jafnréttisstefnunnar að jafna kynjaskiptingu innan starfsgreinarinnar sbr. 26. gr. jafnréttislaga	Mannauðsstjóri	Alltaf þegar starf er laust til umsóknar
Tryggja að starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun sé aðgengileg öllum kynjum	Nýta niðurstöður vinnustaðagreiningar til að fylgjast með því að karlar og konur séu að fá jöfn tækifæri til endurmenntunar og starfsþjálfunar	Mannauðsstjóri	Lokið í maí ár hvert
Tryggja að fólki sé ekki mismunað á vinnustöðum vegna aldurs	Starfsfólki standi til boða símenntun og starfsþróun, óháð aldri	Mannauðsstjóri Stjórnendur	Alltaf
	Sveigjanleg starfslok, minnkað starfshlutfall eða störf við hæfi eftir því sem árin færast yfir	Mannauðsstjóri Stjórnendur	Alltaf
	Boðið uppá starfslokanámskeið	Mannauðsstjóri	Árlega
Koma í veg fyrir mismunun hvað varðar starfsaðstæður, starfsþróun og símenntun starfsfólks af erlendum uppruna	Innflytjendur og fólk af erlendum uppruna nóti jafnra tækifæra á við annað starfsfólk til starfsframa og starfsþróunar	Stjórnendur	Alltaf
	Starfsfólki af erlendum uppruna sé gefinn kostur á starfstengdu íslenskunámi eftir því sem þörf er á	Mannauðsstjóri og stjórnendur	Alltaf
	Starfsfólki af erlendum uppruna fái fræðslu um starfsáætlun, þjónustumarkmið og menningu vinnustaðarins	Stjórnendur	Alltaf
	Boðið verði uppá að sækja um starf hjá bænum á öðrum tungumáli en íslensku	Mannauðsstjóri	Desember 2019

## 21. gr. Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs

Í mannauðsstefnu bæjarins segir að gera þurfi starfsfólki kleift að samræma atvinnu- og fjölskyldulíf með sveigjanlegum vinnutíma, hlutastörfum eða tilfærslu í starfi, þar sem því verður við komið og mismunandi fjölskylduáðstæðum séu sýndur skilningur s.s. vegna veikinda barna og umönnnum aldraðra foreldra.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Nýta kosti sveigjanleika á vinnustað til að auðvelda starfsfólki að samræma einkalíf, fjölskylduábyrgð og starf	Tryggja skal að starfsfólki sé ekki mismunað vegna barneigna	Stjórnendur	Alltaf
	Starfsfólk eigi kost á sveigjanlegum vinnutíma, hlutastörfum eða annarri hagræðingu vinnutíma eða vinnuskipulags þar sem því verður við komið og hentað getur bæði starfsmanni og starfsemi	Stjórnendur	Alltaf
	Kappkosta skal að halda ekki fundi á vinnustöðum í upphafi og lok vinnudags á þeim tíma sem þegar líklegast er að starfsfólk nýti sveigjanleika í vinnutíma	Stjórnendur	Alltaf
	Karlar hvattir til að nýta sveigjanleika, hlutastörf eða aðrar leiðir til að þeir geti teki fulla ábyrgð á fjölskyldu sinni	Stjórnendur	Alltaf
	Stytting vinnuvikunnar – unnið að framkvæmd um styttingu vinnuvikunnar þvert á stofnanir sveitarfélagsins	Mannauðsstjóri	2019-2021

## 22. gr. Kynbundið ofbeldi, kynbundin og kynferðisleg áreitni

Í mannauðsstefnu Hafnarfjarðarbæjar segir að fordómar, einelti, ofbeldi af hvaða tagi sem er og kynbundin og kynferðisleg áreitni sé ekki liðin.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Koma í veg fyrir að fordómar, einelti, ofbeldi eða kynbundin og kynferðisleg áreitni viðgangist á vinnustöðum bæjarins	Vinna að stöðugum endurbótum á viðbragðsáætlun	Mannauðsstjóri	Eftir þörfum
	Fræðsla og þjálfun fyrir stjórnendur og öryggistrúnaðarmenn um viðbrögð við einelti og áreitni	Mannauðsstjóri	2020
	Mæling í vinnustaðagreiningu	Mannauðsstjóri	Í mars ár hvert
	Bregðast við með sérstökum smærri könnunum ef þörf krefur og unnar verði aðgerðaáætlanir með stjórnendum í kjölfarið	Mannauðsstjóri	Eftir þörfum

### Unnið gegn mismunum á vinnustöðum og möguleikar fólks með mismunandi starfsgetu auknir

Markvisst verði unnið gegn allri mismunun á vinnustöðum bæjarins, eins og segir í mannauðsstefnu bæjarins, m.a. með því að tryggja framboð starfa, vinnufyrirkomulag, vinnutíma og starfsaðstöðu sem hentar fólki með mismunandi starfsgetu

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Tryggja rétt fólks með fötlun á vinnustöðum og skapa fordómalaust andrúmsloft í garð einstaklinga með fötlun	Umsækjandi með fötlun skal njóta forgangs í störf hjá bænum sé hann jafn hæfur eða hæfari en aðrir umsækjendur	Mannauðsstjóri	Alltaf
Fólki með mismunandi starfsgetu verði í auknum mæli gert kleift að starfa hjá Hafnarfjarðarbæ	Auka samstarf við úrræðið „Atvinna með stuðningi“	Stjórnendur og mannauðsstjóri	Alltaf
	Greina til hvaða ráðstafana þarf að grípa svo hægt sé að auka framboð starfa fyrir fólk með skerta starfsgetu	Stjórnendur og mannauðsstjóri	Alltaf
	Aðgerðaráætlun með markmiði um fjölda starfa	Stjórnendur og mannauðsstjóri	Alltaf
Tryggja starfsfólki af erlendum uppruna jafnræði og jafnrétti á við annað starfsfólk bæjarins	Innflytjendur og fólk af erlendum uppruna njóti jafnréttis í hvívetna í ráðningarferli og öllum kjörum og réttindum	Stjórnendur og mannauðsstjóri	Alltaf

### Hafnarfjarðarbær sem veitandi þjónustu

Hafnarfjarðarbær starfrækir ýmsa þjónustu fyrir bæjarbúa, bæði lögbundna og ólögbundna þjónustu sem mörkuð er með ákvörðunum bæjarstjórnar. Allir eiga óháð kyni jafnan aðgang að þjónustu bæjarins. Við ákvarðanir um tilhögun þjónustu skal tekið mið af þörfum allra kynja og áhrifum ákvarðana á stöðu þeirra.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Flétta jafnréttissjónarmið saman við þjónustu bæjarins þannig að hún ýti undir jafnrétti meðal íbúa bæjarins	Allir eiga óháð kyni jafnan aðgang að þjónustu bæjarins	Sveitarstjórn	Alltaf
Allt uppeldis- og tólmundastarf, menntun og fræðsla sem fram fer á vegum og er á ábyrgð Hafnarfjarðarbæjar og stofnana hans skal hafa jafna stöðu kynjanna að leiðarljósi	Fræðsla um jafnrétti sé hluti af skólastarfi og sé nánar útfærð í skólanámskrám	Sviðsstjóri fræðslu- og frístundaþjónustu	Alltaf
	Jafnréttisfræðsla skal fara fram á öllum skólastigum	Skólastjórnendur	Alltaf
	Börnum og unglungum skal veitt hvatning til að rækta hæfileika sína og persónuþroska án tillits til hefðbundinna staðalmynda kynjanna	Skólastjórnendur	Alltaf



Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
	Fræðsluyfirvöldum í Hafnarfirði og stjórnendum félags- og tómstundastarfs ber að leitast við að styrkja jákvæða kynimynd barna og vinna gegn skaðlegum áhrifum klámvæðingar meðal unglinga	Skólastjórnendur	Alltaf
Styrkir Hafnarfjarðarbæjar til félagasamtaka eru bundnir því skilyrði að kynjum sé ekki mismunað	Nefndum og ráðum bæjarins, sem auglýsa styrki til umsóknar, er skylt að gæta jafnréttissjónarmiða við úthlutun þeirra	Bæjarráð	Alltaf
	Krefja viðtakendur styrkja um greinargerð um ráðstöfun hans til að fylgjast með því að hann sé nýttur á jafnréttisgrundvelli	Bæjarráð	Alltaf
	Tryggja að félagasamtök sem njóta aðstöðu, styrkja eða annarra gæða sem bærinn lætur í té, svo sem til íþróttaiðkunar, gæti jafnréttis í hvívetna	Bæjarráð	Alltaf

## Eftirfylgni

Hafnarfjarðarbær einsetur sér að miðla skipulega innan bæjarins þeirri þekkingu sem bærinn aflar sér og nýta hana til að bæta þjónustu, vinna gegn fordómum, efla jafnrétti á vinnustöðum og fræða bæjarbúa.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Eftirlit og aðhald með kynja- og jafnréttissjónarmiðum	Árlega sé farið yfir niðurstöður allra verkefna með bæjarráði	Sviðsstjórar	Lokið í maí ár hvert

Jafnréttisáætlun sveitarfélaga skal endurskoða á fjögurra ára fresti. Jafnréttisáætlun Hafnarfjarðarbæjar verður lögð fyrir bæjarstjórn til samþykktar 15. maí 2019 og skal endurskoða fyrir lok maí 2023.

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Að jafnréttisáætlunin sé í sífelldri þróun eins og önnur stefnumótun	Vinna tillögu að nýrri jafnréttisáætlun á grundvelli reynslu, verkefna og niðurstaðna kannanna	Bæjarráð	Lokið í maí 2023